

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія»

Освітньо-наукова програма «Психологія», розроблена Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України, спрямована на підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – докторів філософії, здатних до розв'язання складних теоретичних і прикладних проблем у галузі психології, здійснення самостійної науково-дослідницької діяльності та провадження науково-педагогічної роботи.

Аналіз програми засвідчує її відповідність сучасним вимогам Національної рамки кваліфікацій та європейським стандартам підготовки докторів філософії з психології. Будова програми є цілісною та логічною, а її зміст орієнтований на поєднання фундаментальної психологічної підготовки з розвитком дослідницьких компетентностей.

Важливою особливістю програми є її виразна дослідницька спрямованість. Значний обсяг відведено науковій складовій, що включає виконання індивідуального наукового дослідження, підготовку публікацій, апробацію результатів на наукових заходах, а також інтеграцію здобувачів у діяльність наукових шкіл Інституту. Такий підхід забезпечує формування у здобувачів цілісного уявлення про сучасну психологічну науку та її методологічні засади.

Освітня складова програми представлена системою нормативних і вибіркових дисциплін, спрямованих на формування як загальних, так і спеціалізованих компетентностей. Особливу увагу приділено розвитку критичного мислення, здатності до теоретичного узагальнення, володінню сучасними методами психологічного дослідження, а також навичкам академічного письма і наукової комунікації. Передбачена педагогічна практика є важливим елементом підготовки майбутніх науково-педагогічних працівників.

З позицій соціальної та політичної психології варто позитивно відзначити орієнтацію програми на дослідження психологічних явищ у широкому соціальному контексті, врахування сучасних суспільних викликів та міждисциплінарних зв'язків. Програма створює належні умови для формування у здобувачів здатності аналізувати соціально-психологічні процеси, інтерпретувати поведінку індивіда і групи, а також розробляти науково обґрунтовані рекомендації для практики.

Позитивною характеристикою програми є також чітко визначена система програмних результатів навчання та відповідних компетентностей, їх узгодженість із освітніми компонентами і формами контролю. Наявна система внутрішнього забезпечення якості освіти відповідає сучасним вимогам та сприяє підтриманню належного рівня підготовки здобувачів.

Кадрове забезпечення програми є достатнім і відповідає профілю підготовки: до реалізації залучені фахівці з вагомим науковим доробком, досвідом дослідницької та освітньої діяльності. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення дозволяє ефективно реалізувати заявлені цілі програми.

Водночас доцільно звернути увагу на необхідність подальшого розвитку міждисциплінарних компонентів, розширення можливостей міжнародної академічної мобільності здобувачів, а також посилення зв'язку між науковими результатами та їх практичним впровадженням у соціальній сфері.

У цілому освітньо-наукова програма «Психологія» Інституту соціальної та політичної психології НАПН України є змістовно наповненою, методично обґрунтованою та такою, що відповідає сучасним вимогам підготовки докторів філософії з психології. Програма може бути рекомендована до впровадження.

Рецензент: завідувач кафедри

загальної, вікової та соціальної психології

імені М. А. Скока Національного університету

«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,

доктор психологічних наук, доцент

Олександр ДРОЗДОВ